

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Efektywne wykorzystanie energii

Część 4) LEMUR- Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej

1. Cel programu

Celem programu jest uniknięcie emisji CO₂ w związku z projektowaniem i budową nowych energooszczędnych budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania zbiorowego.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu, wynikająca z umów planowanych do zawarcia w latach 2014-2018 wynosi 31 tys. Mg CO₂.

Wartość wskaźnika wynikająca z planowanego potwierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczowego w latach 2014-2020 wynosi 31 tys. Mg CO₂.

Tabele wskaźników programu priorytetowego przedstawiono w Załączniku nr 1 do programu.

3. Budżet

Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych form dofinansowania wynoszą 30 mln zł.

Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla bezzwrotnych form dofinansowania programu wynoszą 30 mln zł.

Planowane zobowiązania dla zwrotnych form dofinansowania wynoszą 270 mln zł ze środków NFOŚiGW.

Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla zwrotnych form dofinansowania programu wynoszą 270 mln zł.

Tabele budżetu programu priorytetowego przedstawiono w Załączniku nr 2 do programu.

4. Okres wdrażania

- 1) Program jest wdrażany w latach 2013 – 2020.
- 2) Alokacja środków w latach 2014 – 2020.
- 3) Okres wydatkowania środków do 2020 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie naboru ciągłego. Ogłoszenie o rozpoczęciu naboru zamieszczone będzie na stronie www.nfosigw.gov.pl.

6. Podstawy prawne udzielenia dofinansowania

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).
- 2) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz.

551 z późn. zm).

- 3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.Urz. UE L 315 z 14.11.2012r.)
- 4) Pomoc publiczna udzielana będzie zgodnie z warunkami określonymi w szczególności w^[1]:
  - rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia programu pomocowego w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska (Dz. U. Nr 246, poz. 1795 z późn. zm.),
  - rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. U. L 379 z 28.12.2006).

^[1] Wskazane rozporządzenia obowiązują do 31.12.2013 r. Po tym terminie dofinansowanie stanowiące pomoc publiczną będzie udzielane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy określonymi w przepisach zastępujących dotychczasowe.

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja,
- 2) pożyczka.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 30%, 50% albo 70% kosztów wykonania dokumentacji projektowej, w zależności od klasy energooszczędności projektowanego budynku. W przypadku osiągnięcia różnych klas energooszczędności dotyczącej zmniejszenia zapotrzebowania na energię użytkową (Eu) i zmniejszenia zapotrzebowania na energię pierwotną (Ep) przyjmuje się, iż budynek osiągnął klasę energooszczędności jako klasę niższego osiągniętego parametru. Wyróżnia się cztery klasy energooszczędności A, B i C w zależności od stopnia redukcji zapotrzebowania budynku na energię użytkową (Eu) i energię pierwotną (Ep) zgodnie z wartościami podanymi w Tabeli 1.

Tabela 1. Klasy energooszczędności budynków, procent dofinansowania kosztów dokumentacji projektowej i umorzenia kwoty pożyczki.

Klasa budynku	Zmniejszenie zapotrzebowania budynku na energię użytkową (Eu) w odniesieniu do budynku referencyjnego (%)	Zmniejszenie zapotrzebowania budynku na energię pierwotną (Ep) w odniesieniu do budynku referencyjnego (%)	Dla dotacji: poziom dofinansowania kosztów dokumentacji projektowej Dla pożyczki: poziom umorzenia pożyczki (%)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
A	≥60	≥ 20	do70
B	≥ 45	≥ 15	do 50
C	≥ 30	≥ 10	do 30

- 2) dofinansowanie w formie pożyczki udziela się na budowę nowych energooszczędnych budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania zbiorowego i wynosi do 1000 zł na 1 m² powierzchni użytkowej pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w budynku.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia, ustalony na podstawie kosztorysu inwestorskiego wynosi 1 mln zł,
- 2) wnioskodawca może ubiegać się o udzielenie łącznie dotacji i pożyczki lub tylko samej pożyczki. Dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia zakończone tzn. takie, dla których została wydana ostateczna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie przed dniem złożenia wniosku do NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięcia,
- 3) warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest posiadanie przez wnioskodawcę ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę,
- 4) pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki z wysokością, oprocentowania na poziomie WIBOR 3M -100 pkt bazowych, lecz nie mniej niż 2,0%,
- 5) przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od wypłaty ostatniej transzy pożyczki lecz nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia,
- 6) odsetki z tytułu oprocentowania pożyczki spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych, przy czym pierwsza spłata następuje po kwartale w którym wypłacono pierwszą transzę środków.

7.3.1 Warunki umorzenia pożyczki i rozliczenia dotacji

- 1) pożyczka podlega umorzeniu odpowiednio w wysokości do 70% dla klasy A, do 50% dla klasy B i do 30% dla klasy C (klasa budynków A, B i C zgodnie z parametrami podanymi w Tabeli 1),
- 2) umorzenie, o którym mowa w pkt 1, może nastąpić po potwierdzeniu osiągnięcia efektu ekologicznego, a jego wysokość zależy od uzyskanej klasy (A, B lub C) energooszczędności budynku na etapie eksploatacji budynku, zgodnie z zasadami ustalonymi w Wytocznych Technicznych stanowiących załącznik Nr 3 do programu,
- 3) w przypadku uzyskania na etapie potwierdzenia efektu ekologicznego klasy energooszczędności budynku na niższym poziomie niż zakładano w umowie pożyczki, kwota umorzenia pożyczki obliczana jest adekwatnie do niższej osiągniętej klasy energooszczędności,
- 4) w przypadku nie uzyskania na etapie potwierdzenia efektu ekologicznego przynajmniej klasy C energooszczędności budynku, cała udzielona pożyczka podlega natychmiastowemu zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości i na zasadach ustalonych w umowie,
- 5) wniosek o umorzenie pożyczki należy złożyć na formularzu obowiązującym w NFOŚiGW,
- 6) warunki umorzenia kwoty pożyczki wskazuje uchwała Zarządu NFOŚiGW o przyznaniu dofinansowania uwzględniając, że:

- a) warunki umorzenia kwoty pożyczki określają "Zasady udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW" z uwzględnieniem przepisów dotyczących dopuszczalności pomocy publicznej,
  - b) w przypadku uwzględnienia wniosku beneficjenta o umorzenie pożyczki, umorzeniu podlega spłata jej ostatnich rat kapitałowych,
- 7) w przypadku uzyskania na etapie potwierdzenia efektu ekologicznego klasy energooszczędności budynku na niższym poziomie niż zakładano w umowie dotacji, różnica dofinansowania w formie dotacji pomiędzy klasą deklarowaną a faktycznie uzyskaną podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości i na zasadach ustalonych w umowie,
- 8) w przypadku nie uzyskania na etapie potwierdzenia efektu ekologicznego przynajmniej klasy C energooszczędności budynku, cała udzielona dotacja podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości i na zasadach ustalonych w umowie,
- 9) w przypadku nie rozpoczęcia budowy na którą udzielono dofinansowania, w terminie dwóch lat od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna, wnioskodawca obowiązany jest do zwrotu wypłaconej kwoty dotacji, wraz z odsetkami w wysokości i na zasadach ustalonych w umowie.

7.4 Beneficjenci

- 1) podmioty sektora finansów publicznych, z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych,
  - 2) samorządowe osoby prawne, spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów lub akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych gminy wskazanych w ustawach,
  - 3) organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, a także kościoły i inne związki wyznaniowe wpisane do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych oraz kościelne osoby prawne, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów,
- podejmujące się realizacji przedsięwzięcia, zgodnego z niniejszym programem.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Wsparciem finansowym objęte są inwestycje polegające na projektowaniu i budowie lub tylko budowie, nowych budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria dostępu			
1. Kryteria formalne:		Tak	Nie
1.1	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu, wniosek jest kompletny, prawidłowo podpisany, posiada wymagane załączniki		
1.2	Wniosek jest złożony w terminie		
1.3	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		

Kryteria dostępu			
1. Kryteria formalne:		Tak	Nie
1.4	Wnioskodawca mieści się w kategorii „Beneficjenci”		
1.5	Koszt planowanego przedsięwzięcia spełnia warunek całkowitego kosztu minimalnego		
1.6	Forma i intensywność dofinansowania są zgodne ze szczegółowymi zasadami udzielania dofinansowania obowiązującymi w programie priorytetowym		
1.7	Wnioskowane wydatki są zgodne z „kosztami kwalifikowanymi”		
1.8	Wnioskowane dofinansowanie jest zgodne z zasadami pomocy publicznej (jeśli dotyczy)		
1.9	Przedsięwzięcie nie jest zakończone tzn. nie została wydana ostateczna decyzja pozwolenia na użytkowanie przed datą złożenia wniosku w NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięcia.		

2. Kryteria merytoryczne:		Tak	Nie
2.1	Efekt ekologiczny - wiarygodność założeń i danych zakładanej oszczędności energii i uniknięcia emisji CO ₂		
2.2	Nakłady inwestycyjne są oszacowane w oparciu o wiarygodne dane i racjonalne założenia, z uwzględnieniem wszystkich wymaganych kategorii kosztów kwalifikowanych		
2.3	Struktura finansowa jest wiarygodna i zapewnia trwałość przedsięwzięcia		
2.4	Przedsięwzięcie spełnia warunek klas energooszczędności A, B lub C, określonych w programie i w Wytycznych Technicznych stanowiących Załącznik Nr 3		
2.5	Przedsięwzięcie posiada ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę		

Negatywny wynik oceny na etapie kryteriów dostępu wyklucza wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia z dalszego postępowania.

Wymagania dla beneficjentów dotyczące projektowania i budowy budynków, objętych dofinansowaniem z niniejszego Programu, określają Wytyczne Techniczne stanowiące Załącznik Nr 3.

9. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów: od 01.01.2012 r. do 31.12.2020 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.

2. Koszty kwalifikowane:

1) koszty związane z wykonaniem i weryfikacją dokumentacji projektowej:

a) koszty wykonania dokumentacji projektowej będącej podstawą uzyskania ostatecznego pozwolenia na budowę w zakresie i standardzie umożliwiającym prawidłowe określenie klasy energetycznej projektowanego budynku oraz spodziewanego efektu ekologicznego

zgodnie z Wytycznymi Technicznymi i wykonaną zgodnie z aktualnymi przepisami prawa budowlanego, a w szczególności:

- Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz.U. Nr 202, poz. 2072, z póź. zm.),
  - Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. 2012, poz. 462),
- b) koszty weryfikacji wykonanej dokumentacji projektowej w zakresie zgodności jej wykonania z Wytycznymi Technicznymi a w szczególności w zakresie poziomu zmniejszenia zapotrzebowania budynku na energię pierwotną (Ep) i energię użytkową (Eu), w wysokości nie większej niż 10% kosztów kwalifikowanych wykonania dokumentacji projektowej,
- 2) koszt wytworzenia nowych środków trwałych, w tym: koszty robocizny i nabycia materiałów pod warunkiem, że pozostają one w bezpośrednim związku z celami przedsięwzięcia objętego wsparciem;
  - 3) koszt nadzoru inwestorskiego;
  - 4) podatek VAT stanowi koszt kwalifikowany jeżeli beneficjent nie ma możliwości zwrotu lub odliczenia podatku. VAT nie jest kosztem kwalifikowanym, jeżeli beneficjent ma możliwość żądania zwrotu lub odliczenia podatku VAT,
  - 5) jeżeli w budowanym budynku przewidziane jest prowadzenie działalności gospodarczej konkurencyjnej, w tym wynajmu, to:
    - dofinansowanie w części (proporcjonalnie) odpowiadającej powierzchni, na której prowadzona jest taka działalność, udzielane będzie jako pomoc publiczna i musi być zgodne z jej warunkami. W pozostałej części dofinansowanie nie będzie stanowiło pomocy publicznej,
    - Wnioskodawca może pomniejszyć wysokość dofinansowania proporcjonalnie do udziału powierzchni przeznaczonej na prowadzenie takiej działalności w całkowitej powierzchni budynku, pod warunkiem że powierzchnia na prowadzenie tej działalności nie przekracza 50% całkowitej powierzchni użytkowej budynku – wówczas dofinansowanie nie będzie stanowiło pomocy publicznej.

10. Procedura wyboru przedsięwzięć

Wnioski o dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki łącznie lub tylko samej pożyczki rozpatrywane są w trybie ciągłym, w kolejności wpływu kompletnego wniosku do NFOŚiGW, w ramach przyjętego limitu środków.

Załączniki:

- Załącznik Nr 1 - Wskaźnik osiągnięcia celu programu priorytetowego Efektywne wykorzystanie energii. Część 4) LEMUR- Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej,

- Załącznik Nr 2 - Budżet programu priorytetowego Efektywne wykorzystanie energii. Część 4) LEMUR - Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej na lata 2013 - 2020,
- Załącznik Nr 3 - Wytyczne Techniczne określające szczegółowe zasady kształtowania i poziomu wymogów dotyczących standardu energetycznego budynków kwalifikujących się do dofinansowywania w programie priorytetowym Efektywne wykorzystanie energii. Część 4) LEMUR - Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej,
- Załącznik Nr 4 - Definicje i pojęcia stosowane w zapisach programu priorytetowego Efektywne wykorzystanie energii. Część 4) LEMUR - Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej.